

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.3.2016
COM(2016) 107 final

2016/0060 (CNS)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap

MOTIVERING

1. BAKGRUND

1.1. Allmän bakgrund

I artikel 67.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt anges att unionen ska vara ett område med frihet, säkerhet och rättvisa med respekt för de grundläggande rättigheterna och de olika rättssystemen och rättsliga traditionerna i medlemsstaterna. I punkt 4 i samma artikel föreskrivs att unionen ska underlätta tillgången till rättsväsendet, särskilt genom principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga och utomrättsliga avgöranden på det civila området. I artikel 81 i fördraget hänvisas uttryckligen till åtgärder som syftar till att säkerställa ”ömsesidigt erkännande mellan medlemsstaterna av domstolsavgöranden och utomrättsliga avgöranden samt verkställigheten av dessa” och ”förenlighet mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet”. Ett flertal rättsakter har redan antagits på denna grund, särskilt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldrans ansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000. Ingen av dem omfattar emellertid de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap.

I programmet för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område, som antogs av rådet den 30 november 2000¹, tillkännagavs planer på att utarbeta lagstiftning om domstols behörighet, erkännande och verkställighet av domar i fråga om ”makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga konsekvenser av separation mellan par som inte är gifta”. I Haagprogrammet², som antogs av Europeiska rådet den 4–5 november 2004, fastställdes genomförandet av programmet för ömsesidigt erkännande som en högprioriterad fråga. Kommissionen uppmanades att lägga fram en grönbok om ”lagvalsregler i frågor rörande system för makars förmögenhetsförhållanden, inklusive frågan om domsrätt och ömsesidigt erkännande”. Det betonades att lagstiftning behövde antas senast 2011.

I Stockholmsprogrammet, som antogs av Europeiska rådet den 11 december 2009, sägs att ömsesidigt erkännande dessutom bör kunna utsträckas till makars förmögenhetsförhållanden och effekten av en separation på sådana förmögenhetsförhållanden.

I *Rapport om EU-medborgarskapet 2010 – Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter*³, som antogs den 27 oktober 2010, konstaterade kommissionen att osäkerheten om vad som gäller med avseende på förmögenhetsförhållandena mellan makar som kommer från olika medlemsstater var ett av de största hindren som medborgarna fortfarande möter i vardagen när de försöker hävda sina EU-rättigheter i andra medlemsstater. För att åtgärda dessa brister ska kommissionen enligt rapporten lägga fram ett förslag till rättsakt under 2011 som gör det lättare för internationella par (par som antingen är gifta eller har ingått registrerat partnerskap) att förutse vilka domstolar som är behöriga och vilken lagstiftning som är tillämplig med avseende på deras förmögenhetsförhållanden.

Den 16 mars 2011 antog kommissionen ett förslag⁴ till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars

¹ EGT L 12, 15.1.2001, s. 1.

² EUT L 53, 3.3.2005, s. 1.

³ KOM(2010) 603.

⁴ KOM(2011) 126.

förmögenhetsförhållanden och ett förslag⁵ till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap⁶.

Den rättsliga grunden för den föreslagna rådsförordningen var artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Förslaget rörde civilrättsligt samarbete med familjerättsliga aspekter. Enligt denna rättsliga grund beslutas åtgärder med enhällighet av rådet efter hörande av Europaparlamentet. Europaparlamentet avgav sitt yttrande den 10 september 2013⁷.

Kommissionens förslag diskuterades i rådets arbetsgrupp för civilrättsliga frågor (makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap) fram till slutet av 2014. I december 2014 beslutade rådet att bevilja betänketid för de medlemsstater som fortsatte att ha svårigheter. Denna period skulle dock inte sträcka sig längre än ett år. Vid sitt möte den 3 december 2015 drog rådet slutsatsen att ingen enhällighet kunde uppnås med avseende på antagandet av förslagen till förordning om makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och att målen för samarbetet på detta område inte kunde uppnås inom en rimlig tidsperiod av unionen som helhet. Rådet noterade också att flera medlemsstater uttryckte sin beredskap att i positiv anda överväga inrättandet av fördjupat samarbete på de områden som omfattas av ovanstående förslag.

Under perioden december 2015 till februari 2016 har 17 medlemsstater⁸ riktat en begäran till kommissionen där de tillkännager sin avsikt att sinsemellan upprätta ett fördjupat samarbete när det gäller förmögenhetsförhållanden för internationella par, särskilt med avseende på domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden och domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, och har uppmanat kommissionen att lämna in ett förslag till rådet för detta ändamål.

Förslaget till rådets beslut om bemyndigande av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsförhållanden för internationella par, omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Detta förslag till rådets förordning om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och det parallella förslaget till rådets förordning om makars förmögenhetsförhållanden, som båda syftar till att genomföra det fördjupade samarbetet och antogs samtidigt av kommissionen, utgör kommissionens svar på begäran från 17 medlemsstater (nedan kallade *de deltagande medlemsstaterna*). Förslaget till rådets beslut innehåller en ingående bedömning av de rättsliga villkoren för, och lämpligheten av, inrättandet av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om

⁵ KOM(2011) 127.

⁶ Enligt artiklarna 1 och 2 i det till fördragen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning och är därför inte bundet av den och omfattas inte av dess tillämpning. I enlighet med artikel 1 och 2 i det till fördragen fogade protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, har Irland och Förenade kungariket inte meddelat någon önskan att delta i antagandet och tillämpningen av den föreslagna förordningen.

⁷ A7-0253/2013.

⁸ Sverige, Belgien, Grekland, Kroatien, Slovenien, Spanien, Frankrike, Portugal, Italien, Malta, Luxemburg, Tyskland, Tjeckien, Nederländerna, Österrike, Bulgarien och Finland.

förmögenhetsförhållanden för internationella par, omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.

1.2. Motiv och syfte

Den ökade rörligheten inom området utan inre gränser medför en betydande ökning av antalet par, oavsett samlevnadsform, där parterna är medborgare i olika medlemsstater. Den innebär också att människor i ökad utsträckning bosätter sig i en medlemsstat där de inte är medborgare och till följd av detta förvärvar egendom i mer än en medlemsstat. En undersökning utförd av konsortiet ASSER-UCL från 2003⁹ visade att detta är ett betydande problem för internationella par i EU. Par som tillhör denna kategori ställs inför praktiska och juridiska svårigheter både i samband med den dagliga förvaltningen av sin gemensamma egendom och när egendomen ska delas upp till följd av separation eller dödsfall. Även om äktenskapet är den vanligaste formaliserade samlevnadsformen har det tillkommit nya typer av formellt bekräftade förbindelser mellan två personer. Till dessa hör det registrerade partnerskapet, som bekräftar förbindelsen mellan två personer i en stabil relation genom registrering hos en myndighet. De svårigheter som möter par i registrerade partnerskap beror ofta på de stora skillnaderna mellan medlemsstaternas bestämmelser om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av sådana förbindelser, både i fråga om materiell rätt och i internationellt privaträttsligt hänseende.

Med hänsyn till de särskilda egenskaper som präglar registrerade partnerskap respektive äktenskap, samt till de olika rättsverkningar som är förknippade med dessa samlevnadsformer, har kommissionen valt att lägga fram två separata förslag till förordningar: ett om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och ett om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden. Dessa båda förslag omfattar genomförandeåtgärder för det fördjupade samarbete som inrättats på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsförhållanden för internationella par, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.

Detta förslag syftar bland annat till att inrätta en klar och tydlig EU-rättslig ram, som gör det möjligt att fastställa behörig domstol och tillämplig lag i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och som underlättar rörligheten för domar och handlingar som rör dessa frågor mellan medlemsstaterna.

2. RESULTAT AV SAMRÅDEN – KONSEKVENSANALYS

Inför kommissionens förslag från 2011 genomfördes ett omfattande samråd med medlemsstaterna, övriga institutioner och allmänheten. Som uppföljning av en undersökning som genomfördes 2003, offentliggjorde kommissionen den 17 juli 2006 en grönbok om lagval i frågor om makars förmögenhetsförhållanden, särskilt när det gäller domstols behörighet och ömsesidigt erkännande¹⁰, som innebar starten på ett brett samråd om dessa frågor. En expertgrupp kallad PRM/III tillsattes av kommissionen för att utforma förslaget. Gruppen, som bestod av företrädare för olika berörda yrkesgrupper, och som representerade de olika rättstraditioner som finns i EU, sammanträdde fem gånger mellan 2008 och 2010. Kommissionen anordnade också en offentlig utfrågning den 28

⁹ ASSER-UCL Consortium, *Study in comparative law on the rules governing conflicts of jurisdiction and laws on matrimonial property regimes and the implementation for property issues of the separation of unmarried couples in the Member States*.

¹⁰ Jfr: http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm
KOM(2006) 400.

september 2009 med ett hundratal deltagare. Diskussionerna under utfrågningen bekräftade behovet av en EU-rättsakt om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap som bland annat omfattar frågor om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställande av domar. Dessutom anordnades den 23 mars 2010 ett möte med nationella experter, i syfte att diskutera de stora dragen i det förslag som höll på att utarbetas. Slutligen har kommissionen utarbetat en gemensam konsekvensbedömning för förslagen till förordningar om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap respektive makars förmögenhetsförhållanden.

De två nya förslagen om makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap innehåller lösningar som liknar dem som presenterades i förslagen från 2011, samtidigt som de beaktar de diskussioner som förts i rådet och Europaparlamentet fram till slutet av 2015.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1. Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som ger rådet behörighet att, efter att ha hört Europaparlamentet, med enhällighet anta beslut som rör familjerätten och som har gränsöverskridande följder.

Liksom i fråga om makars förmögenhetsförhållanden är förmögenhetsförhållandena mellan samlevande partner å ena sidan, och samlevande partner och tredje man å den andra, avhängiga av att parternas samlevnad bekräftats på förhand genom ett registrerat partnerskap. De förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap skapas i och med registreringen av partnerskapet, liksom förmögenhetsförhållandena mellan makar skapas i och med äktenskapets ingående och upphör när äktenskapet upplöses. Genom att partnerskapet registreras vid en myndighet bekräftas formellt att parterna lever i ett stabilt och juridiskt erkänt förhållande. De flesta av de medlemsstater som har lagstiftat om registrerade partnerskap likställer i möjligaste mån denna institution med äktenskap.

Syftet med detta förslag är att skapa en fullständig uppsättning internationellt privaträttsliga regler som ska tillämpas med avseende på förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Förslaget rör således domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Bestämmelserna i förslaget är endast tillämpliga i situationer av gränsöverskridande natur. Det krav på gränsöverskridande följder som anges i artikel 81.3 är därmed uppfyllt. Detta förslag rör enbart de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap. Det definierar således inte det registrerade partnerskapet som institution och reglerar inte heller frågan om huruvida ett registrerat partnerskap ska erkännas i en annan medlemsstat.

3.2. Subsidiaritetsprincipen

Målen med förslaget kan endast uppnås genom antagande av gemensamma bestämmelser om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, som måste vara fullständigt enhetliga i alla deltagande medlemsstater för att garantera rättssäkerhet och förutsebarhet för medborgarna. Unilaterala åtgärder från medlemsstaternas sida skulle således stå i strid med detta mål. Förutom Internationella civilståndskommissionens konvention om erkännande av registrerade partnerskap av den 5 september 2007 saknas tillämpliga internationella konventioner på området. Denna konvention, som ännu inte har trätt i kraft, omfattar dock endast registrerade partnerskap, och

erbjuder därför inte de lösningar som krävs med hänsyn till omfattningen av de problem som det här förslaget till förordning tar sikte på och som har blivit uppenbara dels genom konsekvensbedömningen, dels genom det offentliga samrådet. De problem som möter unionsmedborgarna är av en sådan karaktär och omfattning att förslagets mål endast kan uppnås på unionsnivå.

3.3. Proportionalitetsprincipen

Förslaget överensstämmer med proportionalitetsprincipen genom att det är strikt begränsat till vad som krävs för att uppnå de fastställda målen. Det innebär ingen harmonisering av medlemsstaternas materiella lagstiftning om förmögenhetsrättsliga aspekter på registrerade partnerskap, och påverkar inte heller den skattelagstiftning som är tillämplig vid avveckling av registrerade partners förmögenhetsförhållanden. Det medför inte heller någon ekonomisk eller administrativ belastning för medborgarna, och leder endast till en mycket begränsad extra kostnad för de berörda nationella myndigheterna.

3.4. Konsekvenser för de grundläggande rättigheterna

I enlighet med strategin för Europeiska unionens konkreta tillämpning av stadgan om de grundläggande rättigheterna¹¹ har kommissionen kontrollerat att förslagen är förenliga med rättigheterna i stadgan.

Förslagen påverkar inte den rätt till respekt för privatlivet och familjelivet eller den rätt att ingå äktenskap och rätt att bilda familj i enlighet med relevant nationell lagstiftning som följer av artikel 7 respektive artikel 9 i stadgan.

Rätten till egendom, som tas upp i artikel 17 i stadgan, förstärks. Den ökade förutsebarheten när det gäller vilken lag som ska vara tillämplig på ett pars samlade egendom kommer att göra det möjligt för registrerade partner att utnyttja sin rätt till egendom på ett mer effektivt sätt.

Kommissionen har också kontrollerat att förslaget är förenligt med artikel 9 i stadgan om rätten att bilda familj enligt nationella lagar, och med artikel 21 i stadgan som förbjuder all diskriminering.

Slutligen ger de föreslagna bestämmelserna en bättre tillgång till rättslig prövning i EU för EU-medborgare, i synnerhet för personer som ingått registrerat partnerskap. De underlättar dessutom genomförandet av artikel 47 i stadgan, som garanterar rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Införandet av objektiva kriterier för att fastställa behörig domstol minskar risken för att parterna inleder parallella förfaranden och att en mer aktiv part skyndar sig att väcka talan vid den för henne eller honom mest förmånliga domstolen ("kapplöpning till domstol").

3.5. Val av regleringsform

Behovet av rättssäkerhet och förutsebarhet förutsätter klara och enhetliga bestämmelser, vilket ställer krav på regleringsformen. De bestämmelser som föreslås om domstols behörighet, tillämplig lag och rörlighet för domar är detaljerade och exakta, och kräver inget införlivande med nationell rätt. Rättssäkerheten och förutsebarheten skulle bli lidande om medlemsstaterna gavs utrymme för egna bedömningar vid genomförandet av bestämmelserna.

¹¹ Kommissionens meddelande, KOM(2010) 573, 19.10.2010.

4. BUDGETKONSEKVENSER, FÖRENKLING OCH FÖRENLIGHET MED EUROPEISKA UNIONENS POLITIK PÅ ANDRA OMRÅDEN

4.1. Budgetkonsekvenser

Förslagen påverkar inte unionens budget.

4.2. Förenkling

Harmoniseringen av behörighetsbestämmelserna kommer att förenkla förfarandena betydligt, eftersom det blir möjligt att på grundval av gemensamma bestämmelser fastställa vilken domstol som är behörig att handlägga frågor om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Genom att behörigheten för domstolar som handlägger upplösningen av ett partnerskap eller arv mellan partner i enlighet med befintlig EU-lagstiftning utvidgas till att omfatta anknytande förfaranden rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, kommer medborgarna att kunna få samtliga aspekter av sin situation prövade av en och samma domstol.

Harmoniseringen av lagvalsreglerna kommer att innebära en avsevärd förenkling av förfarandena, eftersom man klargör vilken lag som är tillämplig på grundval av ett enhetligt regelverk som ersätter de olika nationella lagvalsreglerna i medlemsstaterna.

Slutligen kommer de föreslagna bestämmelserna om erkännande och verkställighet av domar att underlätta medborgarnas rörlighet mellan medlemsstaterna.

4.3. Förenlighet med Europeiska unionens politik på andra områden

Detta förslag hör till de åtgärder som kommissionen har vidtagit för att undanröja hinder som möter EU-medborgarna när de utövar sina rättigheter enligt EU-lagstiftningen i vardagen, och ligger linje med vad som framkom i den ovannämnda rapporten om EU-medborgarskapet 2010.

5. KOMMENTARER TILL DE ENSKILDA ARTIKLARNA

5.1. Kapitel I: Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Begreppet förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, som ska tolkas självständigt, omfattar både aspekter på den dagliga förvaltningen av partners egendom och frågor om avveckling av deras egendom till följd av separation eller den ena partners frångående.

Vid fastställandet av vilka områden som bör omfattas av den framtida rättsakten har det ansetts lämpligast att utarbeta en uttömmande förteckning över ämnen som ska vara undantagna från förordningens tillämpningsområde. Frågor som redan tas upp i befintliga EU-förordningar, såsom underhållsskyldighet¹², särskilt mellan partner, och arvsrättsliga frågor¹³, undantas således från förordningens tillämpningsområde.

Förordningen påverkar inte förekomsten eller giltigheten av ett registrerat partnerskap enligt nationell rätt eller erkännandet i en medlemsstat av ett registrerat partnerskap som ingåtts i en annan medlemsstat. Den påverkar inte heller frågor om social trygghet eller rätten till pensionsrättigheter vid upplösning eller annullering av det registrerade partnerskapet.

¹² Regleras i förordning (EG) nr 4/2009, EUT L 7, 10.1.2009, s. 1.

¹³ Regleras i förordning (EG) nr 650/2012, EUT L 201, 27.7.2012, s. 107.

Förordningen berör inte eventuella sakrätter i en egendom, och inte heller klassificeringen av egendom och rättigheter eller fastställandet av rättighetsinnehavarens ställning i förmånsrättshänseende.

Kraven på registrering i fastighetsregistret och verkningarna av en registrering eller utebliven registrering i detta register är också undantagna från denna förordnings tillämpningsområde.

Artikel 3

I en strävan att skapa överensstämmelse och underlätta förståelsen och en enhetlig användning av olika begrepp har vissa definitioner i denna förordning sin motsvarighet i andra gällande EU-instrument.

De förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, som denna förordning uteslutande rör, definieras särskilt och begränsas till förmögenhetsrättsliga förbindelser mellan parterna inbördes och mellan en partner och tredje man på grundval av den formella förbindelse som skapats genom registreringen av partnerskapet.

Vidare inbegriper den föreslagna definitionen av ”domstol” sådana myndigheter och rättstillämpare (t.ex. notarier) som utövar rättsliga funktioner eller handlar enligt förordnande av domstol, så att deras beslut likställs med domstolsavgöranden med avseende på formerna för erkännande och verkställighet i en annan medlemsstat än den där de meddelas.

5.2. Kapitel II: Behörighet

De rättsliga förfarandena med avseende på förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerat partnerskap hänger ofta samman med den avveckling av egendom som äger rum i samband med att parternas samlevnad upphör till följd av att en av dem avlider, på grund av att parterna separerar eller med anledning av att det registrerade partnerskapet upplöses eller annulleras.

Ett av syftena med denna förordning är att olika förfaranden med anknytning till varandra ska kunna genomföras vid domstolar i en och samma medlemsstat. Därför är förordningen utformad för att säkerställa att bestämmelserna om fastställande av vilken domstol som är behörig att pröva de förmögenhetsrättsliga aspekterna av ett registrerat partnerskap överensstämmer med gällande bestämmelser i andra unionsinstrument och, särskilt, till att koncentrera behörigheten avseende förmögenhetsförhållandena till den medlemsstat vars domstolar handlägger arvet efter en av parterna eller frågor rörande upplösning eller annullering av det registrerade partnerskapet.

Artikel 4

För att säkerställa att den behöriga domstolen, i händelse av att en av parterna avlider, kan handlägga såväl arvet efter den avlidna partnern som avvecklingen av egendomen i det registrerade partnerskapet, föreskrivs i denna artikel att den domstol som är behörig med avseende på arvet enligt reglerna i förordning (EU) nr 650/2012 också bör vara behörig att besluta om avveckling av de av parternas förmögenhetsförhållanden som har anknytning till arvet.

Artikel 5

På samma sätt bör en medlemsstats domstol som prövar ett mål om upplösning eller en annullering av ett partnerskap även, om parterna är överens, pröva frågan om avveckling av egendom i det registrerade partnerskapet till följd av partnerskapets upplösning eller annullering.

Artiklarna 6 och 7

Artikel 6 innehåller också behörighetsbestämmelser som ska tillämpas när frågor om förmögenhetsförhållanden mellan registrerade partner inte har anknytning till arv eller annullering (till exempel om partnerna vill ändra på förmögenhetsförhållandena dem emellan). En förteckning med rangordnade anknytningskriterier skulle fastställa vilken medlemsstats domstolar som är behöriga att handlägga ärenden om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerat partnerskap.

Till de föreslagna anknytningskriterierna hör bland annat parternas gemensamma hemvist, parternas senaste gemensamma hemvist, förutsatt att en av dem fortfarande har hemvist där, eller svarandens hemvist. Dessa vanligt förekommande anknytningskriterier sammanfaller ofta med platsen där parternas egendom befinner sig. Till detta kommer ett kriterium baserat på parternas gemensamma medborgarskap. Ett sista kriterium är den medlemsstat där det registrerade partnerskapet ingicks.

I sådana fall bör artikel 7, för att öka förutsebarheten och valfriheten för makarna, också medge att parterna kommer överens om att de domstolar som ska handlägga frågor rörande deras förmögenhetsförhållanden är domstolarna i den medlemsstat vars lagstiftning är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet eller domstolarna i den medlemsstat där det registrerade partnerskapet ingicks.

Artikel 9

Undantagsvis får en behörig domstol i en medlemsstat förklara sig behörig om den nationella lagstiftningen i den medlemsstaten inte reglerar frågan om registrerade partnerskap. För att garantera parternas tillgång till rättslig prövning i sådana fall kan parterna komma överens om att domstolarna i den medlemsstat vars lag är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap eller domstolarna i den medlemsstat där det registrerade partnerskapet ingicks ska pröva målet. Annars skulle de kriterier som föreskrivs i artikel 5 avgöra vilken medlemsstats domstolar som ska pröva målet.

Under alla omständigheter kommer en medlemsstats behöriga domstol inte att kunna förklara sig obehörig om parterna har fått sitt registrerade partnerskap upplöst eller annullerat, och denna upplösning eller annullering kan erkännas i domstolsmedlemsstaten.

Artikel 10

Om ingen medlemsstat är behörig enligt föregående artiklar, garanteras genom denna artikel tillgång till domstolsprövning för partner och berörda tredje parter vid domstolarna i den medlemsstat där en av eller båda parterna har fast egendom. I dessa fall skulle domstolen inskränka sin prövning till fast egendom som är belägen i den medlemsstaten.

5.3. Kapitel III: Tillämplig lag

Artikel 20

Tillämplig lag på frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap kan vara lagen i en medlemsstat eller lagen i ett tredjeland.

Artikel 21

Förslaget till förordning innebär att det införs en enhetlig ordning registrerade partners egendom: all egendom som tillhör partnerna, oavsett natur (lös eller fast) och belägenhet, skulle omfattas av samma lag, nämligen den lag som är tillämplig på de registrerade partnernas förmögenhetsförhållanden.

Fastigheter intar en särställning i pars egendom, och en tänkbar lösning skulle ha varit att låta sådan egendom omfattas av lagen i den stat där den är belägen (*lex situs*), vilket skulle kräva att man tillåter en viss brist på enhetlighet när det gäller frågan om tillämplig lag på registrerade partners förmögenhetsförhållanden. En sådan lösning tycks dock ge upphov till vissa svårigheter, bland annat i samband med avveckling av egendom i ett registrerat partnerskap, eftersom den skulle innebära ett oönskat avsteg från strävan efter enhetlighet när det gäller denna egendom (samtidigt som ett enda lands lag skulle tillämpas med avseende på skulderna) och att olika lagar tillämpas för olika tillgångar i boet. Förordningen föreskriver också att den lag som är tillämplig på egendom i det registrerade partnerskapet, oberoende av om den valts aktivt av partnerna eller, i avsaknad av ett sådant val, fastställts enligt andra bestämmelser, kommer att gälla för all partnernas egendom, oavsett var den finns.

Artikel 22

Vid de samråd som genomförts har stor enighet rått om att ge makar en viss frihet att själva bestämma vilken lag som ska vara tillämplig på deras förmögenhetsförhållanden, i syfte att underlätta makarnas förvaltning av sin egendom. Även registrerade partner bör ha möjlighet att välja vilken lag som ska vara tillämplig på deras förmögenhetsförhållanden. Valmöjligheten bör dock vara tydligt avgränsad, för att förhindra att den lag som väljs har föga anknytning till parets verkliga situation eller tidigare förflutna: den valda lagen måste därför vara lagen i den stat där den ena av eller båda partnerna eller blivande partnerna har hemvist eller är medborgare.

Utöver partnernas möjlighet att välja tillämplig lag vid det registrerade partnerskapets ingående, ger denna artikel utrymme för att göra detta val också vid en senare tidpunkt. På motsvarande sätt kan partner som har valt tillämplig lag i samband med att det registrerade partnerskapet ingicks ändra sig vid en senare tidpunkt och välja en annan tillämplig lag. Om partnerna väljer att ändra vilken lag som ska vara tillämplig på deras förmögenhetsförhållanden, kan de endast välja en av de lagar som de kunde ha valt när det registrerade partnerskapet ingicks.

Ändringen av tillämplig lag måste vara ett uttryck för makarnas fria vilja. För att undvika att skapa rättsosäkerhet medger förordningen inte att den tillämpliga lagen ändras automatiskt, utan att partnerna har givit uttryck för önskemål om en sådan ändring eller utan att de har informerats om saken.

För att undvika att en ändring av den lag som ska tillämpas på registrerade partners förmögenhetsförhållanden leder till icke önskvärda konsekvenser för partnerna, får en sådan ändring endast verkan för framtiden, såvida inte partnerna beslutar att den ska ha retroaktiv verkan.

Tredje man skyddas också mot negativa konsekvenser av ett eventuellt skifte av tillämplig lag. I förordningen anges att verkningarna av en retroaktiv ändring av tillämplig lag på registrerade partners förmögenhetsförhållanden inte kan påverka tredje mans rätt i negativ riktning.

Artiklarna 23–25

I dessa artiklar fastställs de förfaranden som partner ska följa när de väljer tillämplig lag och avtalar om sina förmögenhetsförhållanden genom partnerskapsförord.

Artikel 26

För de fall där parterna inte har valt vilken lag som ska tillämpas på deras förmögenhetsförhållanden är det viktigt att ha gemensamma regler i de deltagande medlemsstaterna för kunna att avgöra vilken lag som ska tillämpas i avsaknad av lagval från parternas sida. Tillämplig lag skulle vara lagen i den stat där det registrerade partnerskapet ingicks. Emellertid kan dock en av parterna ansöka till domstol om att tillämplig lag bör vara lagen i det land där parterna hade sin senaste gemensamma hemvist.

Artiklarna 27 och 28

Förordningen räknar upp vissa frågor som skulle omfattas av den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap. Till dessa hör avvecklingen av egendomen och betydelsen av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap för förhållandet mellan en partner och en tredje man. För att skydda tredje parter rättigheter föreskriver förordningen emellertid att en partner inte kan åberopa den tillämpliga lagen gentemot tredje man i en tvist såvida inte tredje man kände till eller borde ha känt till vilken lag som var tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet. I förordningen anges de fall där det förutsätts att tredje man har känt till eller borde ha känt till vilken lag som var tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet.

Artikel 29

För att ta hänsyn till nationella bestämmelser om skydd av familjens bostad ges här möjlighet att undvika tillämpning av en utländsk lag till förmån för det egna landets lag. Den medlemsstat på vars territorium bostaden i fråga är belägen kan således, för att skydda familjens bostad, välja att tillämpa sina egna bestämmelser om skydd av familjebostaden. I undantagsfall kan denna medlemsstat tillämpa sin egen lag på alla personer som är bosatta på dess territorium, i stället för bestämmelser i den normalt sett tillämpliga lagen eller i den lag som ska tillämpas på den berörda personens partnerskapsförord, om detta har ingåtts i en annan medlemsstat.

5.4. Kapitel IV: Erkännande, verkställbarhet och verkställighet

Förslaget till förordning ska främja den fria rörligheten för domar, officiella handlingar och förlikningar rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Det införs således ett system för ömsesidigt erkännande, baserat på det ömsesidiga förtroende som växer fram till följd av medlemsstaternas integration i unionen.

Denna fria rörlighet skulle konkretiseras i ett enhetligt förfarande för erkännande och verkställighet av domar, officiella handlingar och förlikningar inför domstol med ursprung i en annan medlemsstat. Detta förfarande ersätter de befintliga nationella förfarandena i medlemsstaterna. Även de grunder som kan åberopas för att inte erkänna eller verkställa domar etc. i sådana fall harmoniseras på unionsnivå, samtidigt som de begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Dessa nya grunder ersätter de skiftande och ofta omfattande grunder som för närvarande förekommer på nationell nivå.

Beslut

De föreslagna bestämmelserna om erkännande och verkställighet av domar överensstämmer med dem i förordning nr 650/2012 om arv. De hänvisar således till det exekvaturförfarande som föreskrivs i den förordningen. Detta innebär att varje dom som meddelats i en medlemsstat ska

erkännas i övriga medlemsstater utan att något särskilt förfarande behöver anlitas, och att sökande, för att få en dom verkställd i en annan medlemsstat, måste följa ett enhetligt förfarande i verkställighetsmedlemsstaten för att erhålla en verkställbarhetsförklaring. Förfarandet är unilateralt och begränsar sig inledningsvis till en dokumentkontroll. Först i ett senare skede, om och när svaranden invänder, går domstolen vidare med att undersöka eventuella grunder för avslag på ansökan. Dessa grunder garanterar att svarandens rättigheter skyddas på ett adekvat sätt.

De ovan beskrivna bestämmelserna utgör ett viktigt steg framåt jämfört med den nuvarande situationen. I själva verket regleras erkännande och verkställighet av domar för närvarande i medlemsstaternas nationella lagstiftning eller i bilaterala avtal mellan vissa medlemsstater. Vilka förfaranden som ska följas, vilken dokumentation som krävs för verkställighetsförklaring och vilka grunder som kan åberopas för att vägra verkställa en utländsk dom varierar alltså beroende på vilka medlemsstater som berörs.

Som förklarats ovan utgör denna förordning en första åtgärd på området för förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och är att hänföra till familjerätten (se punkt 3.1). Med hänsyn till de särskilda omständigheterna är den fria rörligheten för domar underkastad exekvaturförfarandet. Inte desto mindre kan ett avskaffande av mellanliggande förfaranden (exekvatur), i likhet med vad som skett på andra områden, komma att övervägas längre fram, efter en utvärdering av tillämpning av bestämmelserna i den här förordningen och en utveckling av det rättsliga samarbetet rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap och närliggande områden, särskilt Bryssel II-förordningen.

Beslut av myndigheter som utövar sina befogenheter efter delegation i enlighet med definitionen i artikel 2 i denna förordning kommer att behandlas som domar och därmed omfattas av bestämmelserna om erkännande och verkställighet i detta kapitel.

Officiella handlingar

Med hänsyn till att officiella handlingar har stor praktisk betydelse i samband med förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, och för att garantera överensstämmelse mellan denna förordning och annan EU-lagstiftning, bör bestämmelserna i denna förordning garantera att sådana handlingar godtas och kan cirkulera fritt.

Detta godtagande innebär att den officiella handlingen tillmäts samma bevisvärde beträffande sitt innehåll och de bakomliggande faktiska omständigheterna samt omfattas av samma presumtion om giltighet och verkställbarhet som i ursprungslandet.

2016/0060 (CNS)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹⁴,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁵,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska unionen har satt som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område ska unionen besluta om åtgärder rörande rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder, särskilt när det är nödvändigt för att den inre marknaden ska fungera väl.
- (2) Enligt artikel 81.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får sådana åtgärder omfatta åtgärder för att säkerställa förenlighet mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet.
- (3) Europeiska rådet uttryckte vid sitt möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande av domar och andra avgöranden av rättsliga myndigheter och såg detta som en hörnsten i det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga området samt uppmanade rådet och kommissionen att anta ett åtgärdsprogram för att genomföra den principen.
- (4) Kommissionens och rådets gemensamma åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område¹⁶ antogs den 30 november 2000. I det programmet identifieras åtgärder för att harmonisera bestämmelser om lagkonflikter som åtgärder som underlättar det ömsesidiga erkännandet av domar, och det föreskrivs att man kommer att utarbeta ett rättsligt instrument i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga konsekvenser av separation mellan par som inte är gifta.
- (5) Vid sitt möte i Bryssel den 4–5 november 2004 antog Europeiska rådet ett nytt program kallat Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen¹⁷. I Haagprogrammet uppmanade rådet kommissionen att lägga fram en grönbok om lagvalsregler i frågor rörande system för makars förmögenhetsförhållanden, inklusive frågan om domsrätt och ömsesidigt erkännande i sådana mål. Dessutom framhölls i programmet behovet av att anta en rättsakt på området.
- (6) Den 17 juli 2006 antog kommissionen en grönbok om lagval i frågor om makars förmögenhetsförhållanden, särskilt när det gäller domstols behörighet och ömsesidigt

¹⁴ EUT C [...], [...], s. [...].

¹⁵ EUT C [...], [...], s. [...].

¹⁶ EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.

¹⁷ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

erkännande¹⁸. Genom denna grönbok inleddes ett brett samråd om de problem som gifta par i EU riskerar att möta i samband med avveckling av deras gemensamma egendom samt om vilka rättsliga möjligheter som står till förfogande. I grönboken behandlades även alla de frågor av internationell privaträttslig natur som aktualiseras för par som lever i andra samlevnadsformer än äktenskap, bland annat registrerade partnerskap, samt de specifika problem de ställs inför.

- (7) Vid sitt möte i Bryssel den 10–11 december 2009 antog Europeiska rådet ett nytt flerårigt program, kallat Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd¹⁹. I det programmet ansåg Europeiska rådet att det ömsesidiga erkännandet borde utsträckas till områden som ännu inte täcks men som är av stor betydelse i det dagliga livet, till exempel effekten av en separation på makars förmögenhetsförhållanden, samtidigt som medlemsstaternas rättssystem, inbegripet grunderna för rättsordningen (*ordre public*), och de nationella traditionerna på området beaktas.
- (8) I *Rapport om EU-medborgarskapet 2010 – Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter*²⁰, som antogs den 27 oktober 2010, tillkännagav kommissionen sina planer på att anta ett förslag till rättsakt som gör det möjligt att undanröja hindren mot den fria rörligheten för personer, särskilt de problem som par stöter på i samband med förvaltningen eller fördelningen av gemensam egendom.
- (9) Den 16 mars 2011 antog kommissionen ett förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden²¹ och ett förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap²².
- (10) Vid sitt möte den 3 december 2015 drog rådet slutsatsen att ingen enhällighet kunde uppnås med avseende på antagandet av förslagen till förordning om makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och att målen för samarbetet på detta område inte kunde uppnås inom en rimlig tidsperiod av unionen som helhet.
- (11) Under perioden december 2015 till februari 2016 riktade Sverige, Belgien, Grekland, Kroatien, Slovenien, Spanien, Frankrike, Portugal, Italien, Malta, Luxemburg, Tyskland, Tjeckien, Nederländerna, Österrike, Bulgarien och Finland framställningar till kommissionen där de tillkännager sin avsikt att sinsemellan upprätta ett fördjupat samarbete när det gäller förmögenhetsförhållanden för internationella par, särskilt med avseende på domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden och domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, och uppmanade kommissionen att lämna in ett förslag till rådet för detta ändamål.
- (12) Den [...] antog rådet beslut [...] om bemyndigande av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål

¹⁸ KOM(2006) 400.

¹⁹ EUT L 115, 4.5.2010, s. 1.

²⁰ KOM(2010) 603.

²¹ KOM(2011) 126.

²² KOM(2011) 127.

om förmögenhetsförhållanden för internationella par, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.

- (13) Enligt artikel 328.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska de fördjupade samarbetena när de upprättas vara öppna för samtliga medlemsstater, förutsatt att medlemsstaterna tar hänsyn till de eventuella villkor för deltagande som fastställts genom beslutet om bemyndigande. De ska också vara öppna vid varje annat tillfälle, under förutsättning att de utöver nämnda villkor tar hänsyn till de akter som redan har antagits inom denna ram. Kommissionen och de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete bör se till att de främjar deltagande av så många medlemsstater som möjligt. Denna förordning ska i enlighet med fördragen vara till alla delar bindande och direkt tillämplig endast i de deltagande medlemsstaterna.
- (14) Denna förordning bör i enlighet med artikel 81 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt vara tillämplig i samband med förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap som har gränsöverskridande följder.
- (15) För att ge ogifta par rättssäkerhet när det gäller deras egendom samt erbjuda dem ett visst mått av förutsebarhet bör alla regler som är tillämpliga på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap omfattas av ett enda instrument.
- (16) Regleringen av andra former av samlevnad än äktenskap skiljer sig åt mellan medlemsstaterna och det bör göras åtskillnad mellan par vars samlevnadsform har formaliserats genom registrering av partnerskap hos en myndighet och par som endast lever tillsammans. Trots att vissa medlemsstater har infört bestämmelser om den senare typen av samlevnadsformer bör dessa inte betraktas som registrerade partnerskap. De formella krav som ställs på registrerade partnerskap gör det möjligt att ta hänsyn till de särskilda egenskaperna hos denna samlevnadsform och fastställa särskilda bestämmelser om den i unionslagstiftningen. För att främja en väl fungerande inre marknad är det viktigt att undanröja hinder som begränsar den fria rörligheten för personer som har ingått registrerat partnerskap, särskilt sådana hinder som skapar problem för dessa par i samband med förvaltningen av deras egendom eller när egendomen ska delas upp. För att uppnå dessa mål bör man i denna förordning sammanföra bestämmelser om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande eller, i tillämpliga fall, godkännande, verkställbarhet och verkställighet av domar, officiella handlingar och förlikningar inför domstol.
- (17) Denna förordning bör omfatta frågor med anknytning till förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Begreppet registrerat partnerskap bör definieras endast med avseende på tillämpningen av denna förordning. Det faktiska innehållet av begreppet bör även fortsättningsvis fastställas i medlemsstaternas nationella lagstiftning. Inget i denna förordning bör medföra att en medlemsstat vars lagstiftning inte medger registrerat partnerskap har skyldighet att fastställa sådant medgivande i sin nationella lagstiftning.
- (18) Denna förordnings tillämpningsområde bör innefatta alla civilrättsliga aspekter av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, såväl den löpande förvaltningen av parternas egendom som avveckling av den, i synnerhet till följd av att paret separerar eller av att en av parterna avlider.
- (19) Denna förordning bör inte tillämpas på andra civilrättsliga områden än de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap. För tydlighetens skull bör ett antal frågor som skulle kunna betraktas som knutna till de förmögenhetsrättsliga

verkningarna av registrerade partnerskap uttryckligen undantas från denna förordnings tillämpningsområde.

- (20) Denna förordning bör således inte tillämpas på frågor som rör partners allmänna rättsskapacitet. Emellertid bör detta undantag inte omfatta en av eller båda parternas befogenheter och rättigheter när det gäller egendom, vare sig dem emellan eller avseende tredje parter, eftersom dessa befogenheter och rättigheter bör omfattas av förordningen.
- (21) Den bör inte tillämpas på andra prejudiciella frågor, såsom förekomsten, giltigheten eller erkännandet av ett registrerat partnerskap, som omfattas av medlemsstaternas nationella lagstiftning, inklusive deras regler inom internationella privaträtt.
- (22) Eftersom frågor om underhållsskyldighet mellan partner regleras i rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet²³ bör de undantas från tillämpningsområdet för den här förordningen, vilket även gäller frågor om arv efter avliden partner, som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg²⁴.
- (23) Frågor om rätten till överföring eller justering mellan parterna av pensionsrättigheter eller sjukpension, av vilket slag som helst, som uppkommit under ett registrerat partnerskap och som inte har genererat någon pensionsinkomst under det registrerade partnerskapet är områden som även fortsättningsvis bör undantas från tillämpningsområdet för den här förordningen, med beaktande av de specifika system som finns i medlemsstaterna. Emellertid bör ett sådant undantag även fortsättningsvis tolkas snävt. Följaktligen bör denna förordning i synnerhet reglera frågor om klassificering av pensionstillgångar, de belopp som redan har betalats till en partner under det registrerade partnerskapet och den eventuella kompensation som skulle ges när det gäller pension som finansierats med gemensamma tillgångar.
- (24) Denna förordning bör medge uppkomst eller överlåtelse som följer av förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap av en rättighet i fast eller lös egendom i enlighet med den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap. Den bör dock inte inverka på det begränsade antal (*numerus clausus*) sakrätter som är kända i vissa medlemsstaters nationella lagstiftning. En medlemsstat bör inte vara skyldig att erkänna en sakrätt avseende egendom belägen i den medlemsstaten om denna sakrätt inte är känd i medlemsstatens lagstiftning.
- (25) För att parterna ska komma i åtnjutande i en annan medlemsstat av de rättigheter som uppkommit eller överlåtits på dem som en följd av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap bör denna förordning dock möjliggöra anpassningen av en okänd sakrätt till den närmast likvärdiga sakrätten enligt lagstiftningen i den andra medlemsstaten. En sådan anpassning bör genomföras med beaktande av de syften och intressen som den specifika sakrätten motiveras av och den verkan den har. För att kunna bestämma närmast likvärdiga nationella sakrätt får myndigheterna eller de behöriga personerna i den stat vars lag tillämpas på makarnas förmögenhetsförhållanden kontaktas angående ytterligare information om sakrättens natur och verkningar. I detta syfte kan

²³ EUT L 7, 10.1.2009, s. 1.

²⁴ EUT L 201, 27.7.2012, s. 107.

befintliga nätverk på området för rättsligt samarbete på privaträttens område användas liksom alla andra tillgängliga medel som underlättar förståelsen av utländsk lag.

- (26) Den anpassning av okända sakrätter som uttryckligen föreskrivs i denna förordning bör inte utesluta andra former av anpassning i samband med tillämpningen av denna förordning.
- (27) De krav som ställs vid registrering i ett register av en rättighet i fast eller lös egendom bör undantas från denna förordnings tillämpningsområde. Det bör därför vara lagen i den medlemsstat där registret förs (för fast egendom lagen där egendomen är belägen (*lex rei sitae*)) som avgör de rättsliga villkoren och förfarandet för registreringen och vilka myndigheter, såsom myndigheter med ansvar för fastighetsregister eller notarier, som ansvarar för att kontrollera att alla krav har uppfyllts och att de handlingar som uppvisats är tillräckliga eller innehåller de uppgifter som krävs. Myndigheterna får särskilt kontrollera att en partners rätt till den egendom som anges i den handling som uppvisas för registrering är en rättighet som har registrerats som sådan i registret eller som på annat sätt bevisas i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där registret förs. För att undvika duplicering av handlingar bör registeransvariga myndigheter godkänna handlingar som har upprättats av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat och som cirkuleras i enlighet med vad som föreskrivs i denna förordning. Detta bör dock inte innebära att de myndigheter som är involverade i registreringen inte kan uppmana den person som ansöker om registrering att lämna sådana ytterligare uppgifter eller handlingar som krävs enligt lagen i den medlemsstat där registret förs, till exempel information eller handlingar gällande betalning av skatt. Den behöriga myndigheten får meddela den person som ansöker om registrering hur den information eller de handlingar som saknas kan lämnas.
- (28) Verkningarna av registreringen av en rättighet i ett register bör också undantas från denna förordnings tillämpningsområde. Det bör därför vara lagen i den medlemsstat där registret förs som avgör huruvida registreringen exempelvis har en fastställande eller konstitutiv verkan. Om det exempelvis för att förvärva en rättighet krävs registrering enligt lagen i den medlemsstat där registret förs – för att registrens erga omnes-verkan ska uppnås eller för att skydda rättsliga transaktioner – bör tidpunkten för detta förvärv regleras av lagen i den medlemsstaten.
- (29) Denna förordning bör ta hänsyn till de olika system för handläggning av frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap som tillämpas i medlemsstaterna. I denna förordning bör begreppet domstol därför ges en vid definition så att det täcker inte bara domstolar i ordets egentliga mening, som utövar rättsliga funktioner, utan också exempelvis notarier i en del medlemsstater som, i vissa frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden, utövar en rättslig funktion i likhet med domstolar, och de notarier och rättstillämpare som i vissa medlemsstater utövar rättsliga funktioner i handläggningen av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap genom delegering av befogenheter från en domstol. Alla domstolar enligt definitionen i denna förordning bör vara underkastade denna förordnings bestämmelser om behörighet. Däremot bör begreppet domstol inte omfatta sådana icke-rättsliga myndigheter i en medlemsstat som enligt nationell lagstiftning har befogenhet att handlägga frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, såsom notarier i flertalet medlemsstater, om de inte utövar rättsliga funktioner, vilket vanligtvis är fallet.
- (30) Enligt denna förordning bör alla notarier som har befogenheter i frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap i medlemsstaterna ha rätt att utöva dessa befogenheter. Huruvida notarier i en viss medlemsstat kommer att vara underkastade bestämmelserna om behörighet i denna förordning eller inte bör bero på

huruvida de omfattas av den definition av begreppet domstol som gäller för denna förordning.

- (31) Akter som utfärdats av notarier i frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap i medlemsstaterna bör cirkuleras i enlighet med denna förordning. Om notarierna utövar rättsliga funktioner är de underkastade bestämmelserna om behörighet, och deras domar bör cirkuleras i enlighet med bestämmelserna om erkännande, verkställbarhet och verkställighet av domar. När notarierna inte utövar rättsliga funktioner är de inte underkastade bestämmelserna om behörighet, och de officiella handlingar som de utfärdar bör cirkuleras i enlighet med bestämmelserna om officiella handlingar.
- (32) Med tanke på pars ökande rörlighet samt för att främja en korrekt rättstillämpning bör behörighetsbestämmelserna i denna förordning göra det möjligt för medborgarna att låta domstolar i en och samma medlemsstat genomföra olika förfaranden med anknytning till varandra. Därför bör denna förordning ha som mål att koncentrera behörigheten avseende de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap till den medlemsstat vars domstolar ansvarar för ärendet om arv efter en partner i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012 eller om upplösning eller annullering av det registrerade partnerskapet.
- (33) I förordningen bör det föreskrivas att om talan har väckts vid en domstol i en medlemsstat rörande arvet efter en registrerad partner i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012 bör domstolarna i denna stat vara behöriga att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av det registrerade partnerskapet som uppstår i samband med detta arvsmål.
- (34) På samma sätt bör frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap som uppstår i samband med en talan som vid en domstol i en medlemsstat väckts om arv efter en partner eller upplösning eller annullering av ett registrerat partnerskap handläggas av domstolarna i den medlemsstaten, förutsatt att parterna är överens om detta.
- (35) Om frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap inte har anknytning till talan som vid en domstol i en medlemsstat väckts om arv efter en partner eller om upplösning eller annullering av det registrerade partnerskapet bör det i denna förordning fastställas en uppsättning hierarkiskt ordnade anknytningskriterier i syfte att fastställa behörigheten och då börja med parternas hemvist vid den tidpunkt då talan väcks. Det sista kriteriet för behörighet bör ange den medlemsstat enligt vars lag den obligatoriska registreringen av partnerskapet gjordes för att upprätta det. Dessa kriterier fastställs med tanke på medborgarnas ökande rörlighet och för att säkerställa den faktiska anknytningen mellan makarna och den medlemsstat där behörigheten utövas.
- (36) Med tanke på att bestämmelser om registrerade partnerskap inte förekommer i alla medlemsstater kan domstolarna i en medlemsstat vars lagstiftning inte medger registrerat partnerskap i undantagsfall vara tvungna att förklara sig obehöriga enligt denna förordning. I sådana fall ska domstolarna agera snabbt och den berörda parten bör ha möjlighet att ansöka om prövning i vilken annan medlemsstat som helst om ett anknytningskriterium för behörighet föreligger, oavsett ordningen för dessa behörighetsgrunder, samtidigt som parternas oberoende respekteras. Om talan efter förklaring om obehörighet väcks i annan domstol än domstolarna i den medlemsstat enligt vars lag det registrerade partnerskapet ingicks och denna domstol har behörighet grundad på ett avtal om val av domstol eller på att svaranden går i svaromål, kan denna domstol också undantagsvis vara tvungen att förklara sig obehörig enligt samma villkor. För sådana fall där ingen domstol är behörig att handlägga målet med anledning av de övriga bestämmelserna i denna förordning har en bestämmelse om subsidiär behörighet införts för att undvika rättsvägran.

- (37) För att stärka rättssäkerheten, förutsägbarheten och parternas självständighet bör denna förordning, under vissa förhållanden, ge parterna möjlighet att ingå ett avtal om val av domstol till fördel för domstolarna i den medlemsstat vars lag är tillämplig eller för domstolarna i den medlemsstat där det registrerade partnerskapet ingicks.
- (38) Denna förordning bör inte hindra parterna från att göra upp frågan i godo utanför domstol, t.ex. hos en notarie, i en medlemsstat som de själva valt, om detta är möjligt enligt den medlemsstatens lagstiftning. Detta bör vara fallet även om den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap inte är lagen i den medlemsstaten.
- (39) För att säkerställa att domstolarna i alla medlemsstater får utöva behörighet på samma grunder när det gäller de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap för partner bör man i denna förordning uttömmande fastställa den grund på vilka sådan subsidiär behörighet får utövas.
- (40) För att framför allt råda bot på situationer där rättsvägran föreligger bör man i denna förordning föreskriva ett *forum necessitatis* som gör det möjligt för en domstol i en medlemsstat att i undantagsfall avgöra ett ärende avseende de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap som har nära anknytning till en tredjestat. Ett sådant undantagsfall kan anses föreligga när ett förfarande visar sig vara omöjligt i den berörda tredjestaten, exempelvis på grund av inbördeskrig eller när en partner inte rimligen kan förväntas inleda eller genomföra ett förfarande i den staten. En sådan behörighet grundad på *forum necessitatis* bör dock kunna utövas endast om målet har tillräcklig anknytning till den medlemsstat där talan väcks.
- (41) För att rättsväsendet ska fungera väl bör det undvikas att sinsemellan oförenliga domar meddelas i olika medlemsstater. Denna förordning bör därför innehålla allmänna processrättsliga regler liknande dem i andra unionsinstrument på området civilrättsligt samarbete. En sådan processrättslig regel är regeln om *litispendens*, som kommer att träda i kraft om talan väcks i samma mål avseende de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap vid olika domstolar i olika medlemsstater. Den regeln kommer då att fastställa vilken domstol som bör fortsätta handläggningen av målet.
- (42) För att medborgarna med full rättssäkerhet ska kunna utnyttja den inre marknadens fördelar bör denna förordning ge partner möjlighet att förutse vilken lag som ska tillämpas på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av deras registrerade partnerskap. Harmoniserade lagvalsregler bör därför införas för att sinsemellan oförenliga beslut ska kunna undvikas. Huvudregeln bör vara att de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap ska regleras av en förutsebar lag med nära anknytning till dess situation. Av rättssäkerhetsskäl och för att undvika splittring bör den lag som är tillämplig reglera de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet som helhet, dvs. alla förmögenhetsrättsliga verkningar som omfattas av det registrerade partnerskapet, oavsett tillgångarnas natur och oavsett om tillgångarna är belägna i en annan medlemsstat eller i en tredjestat.
- (43) Den lag som fastställs i enlighet med denna förordning bör tillämpas även om den inte är lagen i en medlemsstat.
- (44) För att underlätta partners förvaltning av sin egendom bör denna förordning tillåta dem att, bland de rättsordningar som de har nära anknytning till t.ex. på grund av hemvist eller medborgarskap, välja vilken lag som ska vara tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av deras registrerade partnerskap, oberoende av egendomens natur eller var

egendomen är belägen. För att inte frånta lagvalet all dess verkan och därigenom lämna parterna i ett juridiskt vakuum bör emellertid ett sådant lagval begränsas till en lag som medför förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap. Detta val får göras när som helst, före registreringen av partnerskapet, i samband med registreringen av partnerskapet eller under partnerskapets gång.

- (45) För att garantera rättssäkerhet i transaktioner och se till att den lag som ska tillämpas på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap inte kan bytas ut mot en annan utan att parterna informeras bör ingen ändring av vilken lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap kunna ske utan att parterna har gett uttryck för önskemål om detta. En sådan ändring från parternas sida bör inte ha retroaktiv verkan om inte parterna uttryckligen begär det. Ändringen får inte i något fall inkräkta på tredje parts rättigheter.
- (46) I syfte att sörja för rättssäkerhet samt för bättre tillgång till rättslig prövning bör bestämmelserna om materiell och formell giltighet för avtalet om val av tillämplig lag fastställas på så sätt att man underlättar ett upplyst val från parternas sida och så att deras samtycke respekteras. I fråga om formell giltighet bör vissa garantier införas för att säkerställa att parterna är medvetna om följderna av sitt val. Avtalet om val av tillämplig lag bör åtminstone vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Om lagen i den medlemsstat där båda parterna har hemvist vid ingående av avtalet föreskriver kompletterande formkrav bör dessa uppfyllas. Sådana kompletterande formkrav kan finnas exempelvis i en medlemsstat där avtalet infogas i ett partnerskapsförord. Om parterna vid ingående av avtalet har hemvist i olika medlemsstater som föreskriver olika formkrav räcker det med att formkraven i en av dessa stater uppfylls. Om endast en av parterna vid ingående av avtalet har hemvist i en medlemsstat som föreskriver kompletterande formkrav, bör dessa uppfyllas.
- (47) Medlemsstaterna har olika bestämmelser när det gäller tillåtligheten och godkännandet av ett partnerskapsförord, som är en typ av förordnande om partners egendom. För att göra det lättare att få sakrätter som förvärvats till följd av ett partnerskapsförord godkända i medlemsstaterna bör det fastställas bestämmelser om den formella giltigheten för partnerskapsförord. Förordet bör åtminstone vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Förordet bör emellertid också uppfylla de kompletterande krav avseende formell giltighet som fastställs i den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap och som har fastställts i enlighet med förordningen och i lagen i den medlemsstat där parterna har sin hemvist. Det bör i denna förordning också fastställas vilken lag som ska reglera förordets materiella giltighet.
- (48) För sådana fall där inget val av tillämplig lag har gjorts bör man i syfte att förena förutsebarhet och rättssäkerhet med ett hänsynstagande till den verklighet paret lever i genom denna förordning föreskriva att den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett partnerskap bör vara lagen i den stat enligt vars lag den obligatoriska registreringen av partnerskapet gjordes.
- (49) När det i denna förordning hänvisas till medborgarskap som ett anknytningskriterium är frågan om hur en person med flera medborgarskap ska behandlas en preliminär fråga som inte omfattas av denna förordning och som bör överlåtas till nationell lagstiftning samt i tillämpliga fall internationella konventioner, med full respekt för Europeiska unionens allmänna principer. Denna fråga bör inte påverka giltigheten hos ett lagval som har gjorts i enlighet med denna förordning.

- (50) Vad gäller fastställandet av vilken lag som ska tillämpas på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap i avsaknad av lagval och partnerskapsförord, bör den rättsliga myndigheten i en medlemsstat på begäran av en av parterna, i undantagsfall – om parterna för en längre tid har flyttat till den stat där de har hemvist – kunna dra slutsatsen att lagen i den staten får tillämpas om parterna har åberopat den. Ändringen får inte i något fall inkräkta på tredje parts rättigheter.
- (51) Den lag som fastställts vara tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap bör reglera dessa från klassificeringen av en av eller båda parternas egendom i olika kategorier under det registrerade partnerskapet och efter dess upplösning fram till avvecklingen av egendomen. Den bör omfatta verkningarna av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet på ett rättsligt förhållande mellan en partner och tredje part. Den lag som är tillämplig på parternas förmögenhetsförhållanden får emellertid åberopas av en partner mot en tredje part för att reglera sådana verkningar endast om de rättsliga förhållandena mellan partnern och den tredje parten uppkom vid en tidpunkt då den tredje parten kände till eller borde ha känt till den lagen.
- (52) Hänsyn till allmänintresset, såsom skyddet av en medlemsstats politiska, sociala och ekonomiska struktur, bör motivera att medlemsstaternas domstolar och andra behöriga myndigheter ges möjlighet att i undantagsfall tillämpa undantag på grundval av internationellt tvingande regler. I enlighet därmed bör begreppet internationellt tvingande regler omfatta regler av tvingande art såsom regler för skydd av familjens bostad. Detta undantag från tillämpningen av den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap måste dock tolkas snävt för att vara förenligt med denna förordnings allmänna målsättning.
- (53) Hänsyn till allmänintresset bör också tillåta domstolarna och andra behöriga myndigheter som handlägger frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap i medlemsstaterna att i undantagsfall inte beakta vissa bestämmelser i utländsk lag om tillämpning av sådana bestämmelser i ett visst mål vore uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den berörda medlemsstaten. Domstolarna eller andra behöriga myndigheter bör dock inte få tillämpa detta undantag för att förhindra att en annan stats lagstiftning tillämpas eller för att vägra erkänna eller, i tillämpliga fall, godkänna, eller verkställa en dom, officiell handling eller förlikning inför domstol från en annan medlemsstat om detta strider mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet artikel 21 om principen om icke-diskriminering.
- (54) Eftersom det finns stater med två eller flera parallella rättssystem eller regelverk som berör frågor som omfattas av denna förordning, bör det fastställas i vilken utsträckning bestämmelserna i denna förordning ska vara tillämpliga i de olika territoriella enheterna i dessa stater.
- (55) Mot bakgrund av den allmänna målsättningen för förordningen, nämligen att åstadkomma ömsesidigt erkännande av medlemsstaternas domar i frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, bör denna förordning fastställa bestämmelser om domars erkännande, verkställbarhet och verkställighet som liknar bestämmelserna i andra unionsinstrument inom det civilrättsliga samarbetet.
- (56) För att hänsyn ska tas till medlemsstaternas olika system för att handlägga frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap bör denna förordning garantera godkännande och verkställbarhet i alla medlemsstater av officiella handlingar i frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.

- (57) Officiella handlingar bör ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som de har i ursprungsmedlemsstaten eller ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt. Vid fastställandet av en viss officiell handlingens bevisvärde i en annan medlemsstat eller av ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt bör man hänvisa till arten och omfattningen av den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstaten. Det kommer därför att vara avhängigt av lagstiftningen i ursprungsmedlemsstaten vilket bevisvärde en viss officiell handling bör få i en annan medlemsstat.
- (58) En officiell handlingens "äkthet" bör utgöra ett självständigt begrepp som omfattar sådant som handlingens äkthet, handlingens formella förutsättningar, befogenheterna för den myndighet som upprättat handlingen och det förfarande enligt vilket handlingen upprättats. Det bör också omfatta sakuppgifter som registrerats i den officiella handlingen av den berörda myndigheten, som att de angivna parterna vid angivet datum inställt sig vid den myndigheten och att de avgivit de angivna förklaringarna. En part som vill bestrida en officiell handlingens äkthet bör göra detta vid den behöriga domstolen i den officiella handlingens ursprungsmedlemsstat, enligt lagen i den medlemsstaten.
- (59) Begreppet "rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställs i en officiell handling" bör tolkas som en hänvisning till den officiella handlingens innehåll i sak. En part som vill bestrida de rättshandlingar eller det rättsliga förhållande som registrerats i en officiell handling bör göra detta vid de domstolar som är behöriga enligt denna förordning. De domstolarna bör avgöra klagomålet i enlighet med den lag som är tillämplig på förmögenhetsrättsliga verkningar av det registrerade partnerskapet.
- (60) Om en fråga rörande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställs i en officiell handling tas upp som en prejudiciell fråga under ett förfarande vid en domstol i en medlemsstat, bör den domstolen vara behörig att avgöra frågan.
- (61) En officiell handling som omfattas av ett klagomål bör inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten så länge klagomålet inte är avgjort. Om klagomålet endast rör en specifik fråga gällande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställs i den officiella handlingen bör den officiella handling som omfattas av klagomålet inte ha något bevisvärde i någon annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten i den relevanta frågan så länge klagomålet inte är avgjort. En officiell handling som ogiltigförklarats till följd av ett klagomål bör upphöra att ha bevisvärde.
- (62) En myndighet som i samband med tillämpningen av denna förordning föreläggs två oförenliga officiella handlingar bör bedöma vilken, om någon, av de officiella handlingarna som bör ges företräde med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Om det av dessa omständigheter inte framgår tydligt vilken, om någon, av de officiella handlingarna som bör ges företräde bör frågan avgöras av de domstolar som är behöriga enligt denna förordning eller av den domstol där talan väckts om frågan tas upp som en fråga av prejudiciell betydelse under förfarandet. Om en officiell handling och en dom är oförenliga bör skälen för att vägra erkännande av domar enligt denna förordning beaktas.
- (63) Erkännande och verkställighet av en dom om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap enligt denna förordning bör dock inte på något sätt innebära ett erkännande av det registrerade partnerskap som gett upphov till domen.
- (64) Förhållandet mellan denna förordning och de bilaterala eller multilaterala konventioner om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap som medlemsstaterna är parter i bör regleras.

- (65) För att underlätta tillämpningen av denna förordning bör medlemsstaterna åläggas att inom ramen för det europeiska rättsliga nätverk på privaträttens område som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG lämna vissa upplysningar om sin lagstiftning och sina förfaranden rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap²⁵. För att göra det möjligt att i *Europeiska unionens officiella tidning* i god tid offentliggöra all information av betydelse för tillämpningen av denna förordning bör medlemsstaterna också meddela kommissionen sådan information innan denna förordning börjar tillämpas.
- (66) För att underlätta tillämpningen av denna förordning och möjliggöra användning av modern kommunikationsteknik bör man också föreskriva standardformulär för de intyg som ska tillhandahållas i samband med ansökan om en verkställbarhetsförklaring som gäller en dom, en officiell handling eller en förlikning inför domstol.
- (67) Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister²⁶ bör tillämpas för beräkning av de perioder och frister som föreskrivs i denna förordning.
- (68) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter avseende upprättande och senare ändringar av de intyg och formulär som hänför sig till förklaringen om verkställbarhet av domar, förlikningar inför domstol och officiella handlingar. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter²⁷.
- (69) Det rådgivande förfarandet bör användas vid antagandet av genomförandeakter om upprättandet och påföljande ändringar av intygen och formulären i denna förordning i enlighet med förfarandet i artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011.
- (70) Eftersom målen för denna förordning – nämligen fri rörlighet för personer i Europeiska unionen, möjligheterna för partner att ordna sina förmögenhetsförhållanden sinsemellan och i förhållande till tredje part, såväl under livet som partner som i samband med avvecklingen av deras egendom, samt större förutsebarhet och rättssäkerhet – inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av förordningens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (71) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 7, 9, 17, 21 och 47 som omfattar respekt för privatlivet och familjelivet, rätt att bilda familj enligt nationella lagar, rätt till egendom, principen om icke-diskriminering och rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Medlemsstaternas domstolar och övriga behöriga myndigheter måste tillämpa denna förordning med respekt för dessa rättigheter och principer.

²⁵ EGT L 174, 27.6.2001, s. 25.

²⁶ EGT L 124, 8.6.1971, s. 1.

²⁷ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig på förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.
Den ska inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på
 - a) partners rättskapacitet,
 - b) förekomsten, giltigheten eller erkännandet av ett registrerat partnerskap,
 - c) underhållsskyldighet,
 - d) arv efter avliden partner,
 - e) social trygghet,
 - f) rätten, vid upplösning eller annullering av ett registrerat partnerskap, till överföring eller justering partner emellan av ålders- eller sjukpensionsrättigheter som har förvärvats under det registrerade partnerskapet och som inte har genererat någon pensionsinkomst under det registrerade partnerskapet,
 - g) frågor som rör sakrätters natur och
 - h) registrering i ett register av rättigheter i fast eller lös egendom, inbegripet de rättsliga krav som ställs för en sådan registrering, och verkningarna av en registrering eller utebliven registrering av sådana rättigheter i ett register.

Artikel 2

Befogenheter i frågor som rör de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap inom medlemsstaterna

Denna förordning ska inte påverka de befogenheter som medlemsstaternas myndigheter har när det gäller att handlägga frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.

Artikel 3

Definitioner

1. I denna förordning avses med
 - (a) *registrerat partnerskap*: lagstadgad samlevnadsform mellan två personer, vilkens registrering är obligatorisk enligt den lagen och vilken uppfyller lagstiftningens formella krav i fråga om instiftande.

- (b) *förmögenhetsrättsliga verkningar av ett registrerat partnerskap*: alla regler som rör partners förmögenhetsförhållanden, sinsemellan och i förhållande till tredje part, av partnerskapet eller upplösningen av det.
- (c) *partnerskapsförord*: varje avtal mellan partner eller blivande partner varigenom de organiserar de förmögenhetsrättsliga verkningarna av sitt registrerade partnerskap.
- (d) *officiell handling*: en handling i en fråga om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap som har upprättats eller registrerats som en officiell handling i en medlemsstat och vars äkthet
 - i) avser handlingens underskrift och innehåll, och
 - ii) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller annan för detta bemyndigad myndighet i ursprungsmedlemsstaten.
- (e) *dom*: varje avgörande om förmögenhetsrättsliga verkningar av ett registrerat partnerskap som har meddelats av en domstol i en medlemsstat, oavsett dess rubricering, såsom en domstolstjänstemans beslut om fastställande av rättegångskostnader.
- (f) *förlikning inför domstol*: en förlikning i en fråga som rör de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap vilken har godkänts av en domstol eller ingåtts inför en domstol under förfarandet.
- (g) *ursprungsmedlemsstat*: den medlemsstat där domen har meddelats, där den officiella handlingen har upprättats eller där förlikningen inför domstol har godkänts eller ingåtts.
- (h) *verkställande medlemsstat*: den medlemsstat där erkännande och/eller verkställighet av domen, den officiella handlingen eller förlikningen inför domstol begärs.

2. I denna förordning avses med ”domstol” alla rättsliga myndigheter och alla andra myndigheter och rättstillämpare som har behörighet i frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och som utövar rättsliga funktioner eller agerar genom delegering av befogenheter från en rättslig myndighet eller under dess kontroll, under förutsättning att sådana andra myndigheter och rättstillämpare garanterar opartiskhet och samtliga parter rätt att bli hörda och under förutsättning att deras domar enligt lagen i den medlemsstat där de är verksamma

- i) kan bli föremål för överklagande eller förnyad prövning av en rättslig myndighet, och
- ii) har liknande giltighet och verkan som en dom av en rättslig myndighet i samma fråga.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de andra myndigheter och rättstillämpare som avses i första stycket i enlighet med artikel 64.

Kapitel II Behörighet

Artikel 4

Behörighet om en av partnerna har avlidit

Om talan väcks vid en domstol i en medlemsstat i frågor rörande arvet efter en registrerad partner i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012 ska domstolarna i den staten vara behöriga att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av det registrerade partnerskapet som uppstår i samband med detta arvsfall.

Artikel 5

Behörighet vid upplösning eller annullering

1. Om talan beträffande upplösning eller annullering av ett registrerat partnerskap väcks vid en domstol i en medlemsstat ska domstolarna i den staten vara behöriga att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av det registrerade partnerskapet som uppstår i samband med detta mål om upplösning eller annullering, förutsatt att partnerna har avtalat om detta
2. Om det avtal som avses i punkt 1 ingås innan talan väcks vid domstolen om frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet, ska avtalet vara förenligt med artikel 7.2.

Artikel 6

Behörighet i övrigt

Om ingen medlemsstats domstol är behörig enligt artiklarna 4 och 5, eller i andra fall än de som föreskrivs i artikel 3 eller 4, ska behörighet att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av ett registrerat partnerskap gälla för domstolarna i den medlemsstat

- (a) på vars territorium partnerna har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- (b) på vars territorium partnerna senast hade hemvist, i den mån någon av dem fortfarande är bosatt där vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- (c) på vars territorium svaranden har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- (d) där båda partnerna är medborgare vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- (e) enligt vars lag det registrerade partnerskapet ingicks.

Artikel 7

Val av domstol

1. I fall som omfattas av artikel 6 får parterna avtala om att domstolarna i den medlemsstat vars lag är tillämplig i enlighet med artiklarna 22 eller 26.1, eller domstolarna i den medlemsstat enligt vars lag det registrerade partnerskapet ingicks, ska ha exklusiv

behörighet att avgöra frågor rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av deras registrerade partnerskap.

2. Avtalet ska vara skriftligt, daterat och undertecknat av parterna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska anses vara likvärdigt med skriftligt.

Artikel 8

Behörighet grundad på att svaranden går i svaromål

1. Utöver den behörighet som en domstol i en medlemsstat vars lag är tillämplig i enlighet med artikel 22 eller 26.1 har enligt andra bestämmelser i denna förordning är domstolen behörig om svaranden går i svaromål inför denna. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller i fall som omfattas av artikel 4.
2. Innan domstolen förklarar sig behörig enligt punkt 1 ska den säkerställa att svaranden har informerats om sin rätt att bestrida domstolens behörighet och om följderna av att gå i svaromål respektive inte gå i svaromål.

Artikel 9

Alternativ behörighet

1. Om en domstol i medlemsstaten som är behörig enligt artiklarna 4, 5 och 6 a, b, c eller d anser att domstolslandets lag inte medger registrerade partnerskap får domstolen förklara sig obehörig. Om domstolen väljer att förklara sig obehörig ska den göra så utan dröjsmål.
2. Om den domstol som avses i punkt 1 förklarar sig obehörig och om parterna har avtalat om att ge domstolarna i någon annan medlemsstat behörighet i enlighet med artikel 7 ska behörighet att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av ett registrerat partnerskap gälla för domstolarna i den medlemsstaten.

I andra fall ska domstolarna i varje annan medlemsstat som avses i artikel 6 eller 8 ha behörighet att meddela avgörande om de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet.

3. Denna artikel ska inte tillämpas när parterna har erhållit upplösning eller annullering av registrerat partnerskap som kan erkännas i domstolslandet.²⁸

Artikel 10

Subsidiär behörighet

Om ingen medlemsstats domstol är behörig enligt artiklarna 4, 5, 6, 7 och 8, eller om samtliga domstolar i enlighet med artikel 9 har förklarat sig obehöriga och ingen domstol i en medlemsstat är behörig enligt artiklarna 6 e, 7 eller 8, ska domstolarna i en medlemsstat vara behöriga, om fast egendom som tillhör den ena av eller båda parterna är belägen på denna medlemsstats territorium; i sådant fall ska den domstol vid vilken talan väckts endast ha behörighet att avgöra frågor rörande denna fasta egendom.

²⁸ En liknande formulering ("kan erkännas") återfinns i artiklarna 33.1 a, 33.3 och 34.1 b och skäl 23 i den omarbetade Bryssel I-förordningen.

Artikel 11 **Forum necessitatis**

Om ingen medlemsstats domstol är behörig enligt artiklarna 4, 5, 6, 7, 8 och 10, eller om samtliga domstolar i enlighet med artikel 9 har förklarat sig obehöriga och domstol i en medlemsstat är behörig enligt artikel 6 e, 7, 8 och 10, får domstolarna i en medlemsstat i undantagsfall avgöra mål rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap, om ett förfarande inte rimligen kan inledas eller genomföras eller skulle vara omöjligt i en tredjestat till vilken målet har nära anknytning.

Målet ska ha tillräcklig anknytning till den medlemsstat i vilken talan väcks.

Artikel 12 **Behörighet vid genkärsmål**

Den domstol vid vilken ett mål pågår i enlighet med artikel 4, 5, 6, 7, 8, 10 eller 11 ska även vara behörig att avgöra ett genkärsmål, om föremålet för genkärsmålet omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

Artikel 13 **Begränsade förfaranden**

1. När kvarlåtenskapen efter den avlidne vars arv faller inom ramen för förordning (EU) nr 650/2012 omfattar tillgångar som är belägna i en tredjestat får den domstol vid vilken talan har väckts beträffande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap, på begäran av en av parterna, besluta att inte avgöra frågor om en eller flera sådana tillgångar om det kan antas att dess dom med avseende på dessa tillgångar inte kommer att vare sig erkännas eller, i tillämpliga fall, förklaras vara verkställbar i denna tredjestat.
2. Punkt 1 ska inte påverka parternas rätt att begränsa föremålet för talan i enlighet med lagen i den medlemsstat där den domstol vid vilken talan har väckts är belägen.

Artikel 14 **Väckande av talan vid domstol**

Vid tillämpningen av detta kapitel ska talan anses ha väckts vid en domstol

- a) när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingetts till domstolen, förutsatt att sökanden inte därefter har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få delgivningen av svaranden verkställd, eller
- b) om delgivning av handlingen ska ske innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för delgivningen, förutsatt att sökanden inte därefter har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få handlingen ingiven till domstolen, eller
- c) om förfarandet inleds på initiativ av domstolen, när domstolen fattar beslut om att inleda förfarandet eller, om något sådant beslut inte krävs, när domstolen registrerar målet.

Artikel 15
Prövning av behörighetsfrågan

Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat avser en fråga rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap som domstolen inte är behörig att ta upp enligt denna förordning, ska domstolen självant förklara sig obehörig.

Artikel 16
Prövning av frågan om målet kan tas upp

1. Om en svarande som har hemvist i en annan stat än den medlemsstat där talan väcktes inte går i svaromål, ska den domstol som har behörighet i enlighet med denna förordning förklara målet vilande till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att ta del av stämningsansökan eller motsvarande handling i tid för att kunna förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder i detta syfte har vidtagits.
2. I stället för punkt 1 i denna artikel ska artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur²⁹ gälla, om stämningsansökan eller en motsvarande handling ska översändas från en medlemsstat till en annan i enlighet med den förordningen.
3. Om bestämmelserna i förordning (EG) nr 1393/2007 inte är tillämpliga ska artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur gälla, om stämningsansökan eller motsvarande handling ska översändas till utlandet i enlighet med den konventionen.

Artikel 17
Litispens

1. Om talan väcks mellan parterna vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väcktes självant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.
2. I sådana fall som avses i punkt 1 ska, på begäran av en domstol vid vilken talan väckts i tvisten, en annan domstol vid vilken talan har väckts utan dröjsmål underrätta den första domstolen om vilket datum talan väcktes.
3. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väcktes är behörig, ska övriga domstolar självant förklara sig obehöriga till förmån för den domstolen.

Artikel 18
Mål som har samband med varandra

1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.
2. Om dessa mål prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken talan först väckts, också avvisa talan på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

²⁹ EUT L 324, 10.12.2007, s. 79.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

Artikel 19

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder

Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en medlemsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstolarna i en annan medlemsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna förordning.

Kapitel III Tillämplig lag

Artikel 20

Universell tillämpning

Den lag som anvisas som tillämplig lag enligt denna förordning ska tillämpas oavsett om den är en medlemsstats lag eller inte.

Artikel 21

Den tillämpliga lagens enhet

Den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap ska tillämpas på alla tillgångar som är föremål för dessa verkningar, oavsett var de är belägna.

Artikel 22

Val av tillämplig lag

1. Partner eller blivande partner får avtala om att utse eller ändra tillämplig lag för de förmögenhetsrättsliga verkningarna av deras registrerade partnerskap, förutsatt att den lagen medför förmögenhetsrättsliga verkningar för registrerade partnerskap, och att den är en av följande:
 - (a) Lagen i den stat där partnerna eller de blivande partnerna eller den ena av dem har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående.
 - (b) Lagen i en stat där en av partnerna eller de blivande partnerna är medborgare vid tidpunkten för avtalets ingående.
 - (c) Lagen i den stat enligt vars lag det registrerade partnerskapet ingicks.
2. Om partnerna inte avtalar om annat ska en ändring under partnerskapet av tillämplig lag för de förmögenhetsrättsliga verkningarna av deras registrerade partnerskap endast ha framåtsyftande verkan.
3. Eventuella retroaktiva ändringar av tillämplig lag enligt punkt 2 ska inte inverka menligt på tredje mans rättigheter enligt den lagen.

Artikel 23

Formell giltighet för avtal om val av tillämplig lag

1. Det avtal som avses i artikel 22 ska vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska anses vara likvärdigt med skriftligt.
2. Om lagen i den medlemsstat där båda parterna har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående föreskriver kompletterande formkrav för partnerskapsförord ska dessa formkrav tillämpas.
3. Om parterna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i olika medlemsstater och om lagarna i dessa stater föreskriver olika formkrav för partnerskapsförord ska avtalet anses giltigt till formen om det uppfyller kraven enligt lagen i en av dessa stater.
4. Om endast en av parterna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i en medlemsstat och om denna stat föreskriver kompletterande formkrav för partnerskapsförord, ska dessa formkrav tillämpas.

Artikel 24

Samtycke och materiell giltighet

1. Förekomsten och giltigheten av ett lagvalsavtal eller en bestämmelse i detta ska fastställas enligt den lag vilken det skulle underkastas enligt artikel 22 i denna förordning om avtalet eller bestämmelsen var giltiga.
2. En partner kan dock åberopa lagen i det land där han har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks för att få fastställt att han eller hon inte har gett sitt samtycke, om det framgår av omständigheterna att det inte vore rimligt att avgöra verkan av dennes uppträdande enligt den lag som anges i punkt 1.

Artikel 25

Formkrav för partnerskapsförordet

1. Partnerskapsförordet ska vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska anses vara likvärdigt med skriftligt.
2. Om lagen i den medlemsstat där båda parterna har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående föreskriver kompletterande formkrav för partnerskapsförord ska dessa formkrav tillämpas.

Om parterna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i olika medlemsstater och om lagarna i dessa stater föreskriver olika formkrav för partnerskapsförord ska avtalet anses giltigt till formen om det uppfyller kraven enligt lagen i en av dessa stater.

Om endast en av parterna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i en medlemsstat och om denna stat föreskriver kompletterande formkrav för partnerskapsförord, ska dessa formkrav tillämpas.
3. Om den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap föreskriver ytterligare formkrav ska dock dessa krav tillämpas.

Artikel 26

Tillämplig lag vid avsaknad av parternas val

1. Vid avsaknad av ett avtal enligt artikel 22 ska den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett partnerskap vara lagen i den stat enligt vars lag det registrerade partnerskapet ingicks.
2. I undantagsfall, och på begäran av en av parterna, får den rättsliga myndighet som är behörig att avgöra frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av ett registrerat partnerskap besluta att lagen i en annan stat än den stat vars lag är tillämplig enligt punkt 1 ska reglera de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet om lagen i denna andra stat medför förmögenhetsrättsliga verkningar för registrerade partnerskap och om den sökande visar att
 - (a) parterna hade sin sista gemensamma hemvist i denna stat under en mycket lång tid, och att
 - (b) båda makarna har återopat lagen i den andra staten för att ordna eller planera sina förmögenhetsförhållanden.

Lagen i denna andra stat ska tillämpas från och med att det registrerade partnerskapet ingås, såvida inte en partner motsätter sig detta. I det senare fallet ska lagen i denna andra stat gälla från och med inrättandet av parternas sista gemensamma hemvist i denna andra stat.

Tillämpningen av lagen i den andra staten får inte inverka menligt på tredje parts rättigheter enligt den lag som är tillämplig enligt punkt 1.

Punkt 3 ska inte tillämpas om parterna har ingått ett partnerskapsförord före inrättandet av parternas sista gemensamma hemvist i denna andra stat.

Artikel 27

Den tillämpliga lagens tillämpningsområde

Den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap enligt denna förordning ska bland annat avgöra

- (a) klassificeringen av antingen den ena parterns eller båda parternas egendom i olika kategorier under och efter det registrerade partnerskapet,
- (b) överföring av egendom från en kategori till en annan,
- (c) den ena parterns ansvar för den andra parterns skulder,
- (d) den ena parterns eller båda parternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter när det gäller egendom,
- (e) skifte, fördelning eller avveckling av egendomen till följd av att det registrerade partnerskapet upplöses,
- (f) verkningarna av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap på ett rättsförhållande mellan en partner och tredje part, samt

- (g) ett partnerskapsförords materiella giltighet.

Artikel 28

Rättsverkan i förhållande till tredje part

1. Den lag som reglerar de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap mellan partnerna får trots vad som sägs i artikel 27 f inte åberopas av en partner gentemot en tredje part i en tvist mellan en tredje part och en av eller båda partnerna, om inte den tredje parten hade kännedom om eller genom vidtagande av tillbörlig aktsamhet borde ha haft kännedom om den lagen.
2. Tredje part anses ha denna kännedom om
 - (a) den lag som reglerar de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap är lagen i
 - i) den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en partner och tredje part eller
 - ii) den stat där den avtalsslutande partnern och tredje part har hemvist, eller,
 - iii) om det gäller fast egendom, den stat i vilken egendomen är belägen,eller
 - (b) en av partnerna hade uppfyllt de tillämpliga krav på kungörelse eller registrering av de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet som anges i lagen i
 - i) den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en partner och den tredje parten,
 - ii) den stat där den avtalsslutande partnern och tredje part har hemvist, eller,
 - iii) om det gäller fast egendom, den stat i vilken den egendomen är belägen.
3. Om den lag som reglerar de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap inte kan åberopas av en partner gentemot en tredje part enligt punkt 1 ska de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet med avseende på den tredje parten regleras
 - (a) av lagen i den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en partner och tredje part, eller,
 - (b) i situationer som gäller fast egendom eller registrerade tillgångar eller rättigheter, av lagen i den stat där egendomen är belägen eller där tillgångarna eller rättigheterna är registrerade.

Artikel 29

Anpassning av sakrätter

Om en person åberopar en sakrätt som vederbörande har rätt till enligt den lag som är tillämplig på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap och denna sakrätt är okänd i

lagen i den medlemsstat där rätten åberopas, ska denna sakrätt, om det är nödvändigt och i möjligaste mån, anpassas till den närmast likvärdiga rätten enligt den statens lagstiftning med beaktande av de syften och intressen som den specifika sakrätten motiveras av och av den verkan den har.

Artikel 30

Internationellt tvingande regler

1. Inget i denna förordning ska begränsa tillämpningen av internationellt tvingande regler i domstolslandet.
2. Internationellt tvingande regler är regler som en medlemsstat anser vara så avgörande för att skydda allmänintressen, t.ex. sin politiska, sociala och ekonomiska struktur, att landet kräver att de tillämpas vid alla situationer inom deras tillämpningsområde, oavsett vilken lag som annars ska tillämpas på de förmögenhetsrättsliga verkningarna av ett registrerat partnerskap enligt denna förordning.

Artikel 31

Grunderna för domstolslandets rättsordning

Tillämpning av en bestämmelse i lagen i en viss stat som anges i denna förordning får vägras endast om en sådan tillämpning är uppenbart oförenlig med grunderna för domstolslandets rättsordning (*ordre public*).

Artikel 32

Uteslutande av återförvisning

När denna förordning föreskriver att lagen i en viss stat ska tillämpas, avses gällande rättsregler i den staten, med undantag för statens internationellt privaträttsliga regler.

Artikel 33

Stater med mer än en rättsordning – territoriella lagkonflikter

1. I de fall den bestämda lagen enligt denna förordning är lagen i en stat som omfattar flera territoriella enheter som var och en har egna rättsregler för de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, är det de interna lagvalsreglerna i den staten som ska avgöra vilken territoriell enhets rättsregler som ska tillämpas.
2. Om sådana interna lagvalsregler saknas ska
 - (a) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med bestämmelserna om parternas hemvist, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet där parterna har hemvist,
 - (b) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med bestämmelserna om parternas medborgarskap, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet som parterna har den närmaste anknytningen till,
 - (c) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med varje annan bestämmelse som anger andra omständigheter som anknytningskriterier, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet där dessa omständigheter föreligger.

Artikel 34

Stater med mer än en rättsordning – lagkonflikter avseende olika kategorier av personer

Med avseende på en stat som har två eller flera rättsordningar eller regelverk som är tillämpliga på olika kategorier av personer när det gäller de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, ska varje hänvisning till lagen i en sådan stat förstås som en hänvisning till den rättsordning eller det regelverk som ska tillämpas enligt gällande regler i den staten. I avsaknad av sådana regler ska den rättsordning eller det regelverk tillämpas som parterna har den närmaste anknytningen till.

Artikel 35

Icke-tillämpning av förordningen på interna lagkonflikter

En medlemsstat som omfattar flera territoriella enheter som var och en har egna rättsregler för de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap behöver inte tillämpa denna förordning vid lagkonflikter enbart mellan lagarna i sådana enheter.

Kapitel IV

Domars erkännande, verkställbarhet och verkställighet

Artikel 36

Erkännande

1. En dom som har meddelats i en medlemsstat ska erkännas i de andra medlemsstaterna utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.
2. Varje berörd part som tar upp frågan om huruvida en dom ska erkännas eller inte som huvudfrågan i en tvist, kan i enlighet med förfarandena i artiklarna 44–57 ansöka om att domen ska erkännas.
3. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är beroende av om en dom ska erkännas, är den domstolen behörig att pröva frågan om erkännande.

Artikel 37

Skäl för att vägra erkännande

En dom ska inte erkännas om

- (a) ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande,
- (b) om det är en tredskodom eller en annan dom som har meddelats mot en utebliven svarande och svaranden inte har delgivits stämningsansökan eller motsvarande handling i tillräckligt god tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta,
- (c) den är oförenlig med en dom som har meddelats i ett mål mellan samma parter i den medlemsstat där domen görs gällande,
- (d) den är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan medlemsstat eller i en tredjestat mellan samma parter och rörande samma sak, om den först meddelade domen

uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den medlemsstat där domen görs gällande.

Artikel 38

Grundläggande rättigheter

Artikel 37 ska tillämpas av domstolar och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna med respekt för de grundläggande principerna och rättigheterna som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 21 om principen om icke-diskriminering.

Artikel 39

Förbud mot omprövning av ursprungsdomstolens behörighet

1. Behörigheten för domstolarna i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas.
2. Behörighetsreglerna i artiklarna 4–12 omfattas inte av de i artikel 37 åsyftade grunderna för rättsordningen (*ordre public*).

Artikel 40

Förbud mot omprövning i sak

En dom som har meddelats i en medlemsstat får under inga omständigheter omprövas i sak.

Artikel 41

Vilandeförklaring av mål som rör erkännande

Om det vid en domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan medlemsstat ska erkännas, får domstolen låta handläggningen av målet vila om ändring i domen har sökts genom ordinära rättsmedel i ursprungsmedlemsstaten.

Artikel 42

Verkställbarhet

En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den staten ska kunna verkställas i en annan medlemsstat sedan domen efter ansökan från en berörd part har förklarats vara verkställbar i sistnämnda medlemsstat i enlighet med förfarandet i artiklarna 44–57.

Artikel 43

Fastställande av domicil

För att i samband med förfarandet enligt artiklarna 44–57 kunna fastställa huruvida en part har domicil i den verkställande medlemsstaten, ska den domstol vid vilken talan väckts tillämpa den medlemsstatens interna lag.

Artikel 44

Lokala domstolars behörighet

1. En ansökan om verkställbarhetsförklaring ska göras vid den domstol eller den behöriga myndighet i den verkställande medlemsstaten som den medlemsstaten har meddelat till kommissionen i enlighet med artikel 64.
2. Den lokala behörigheten ska bestämmas efter motpartens hemvist eller efter den plats där verkställighet ska ske.

Artikel 45
Förfarande

1. Ansökningsförfarandet ska regleras av lagen i den verkställande medlemsstaten.
2. Sökanden ska inte åläggas att ha en postadress eller ett bemyndigat ombud i den verkställande medlemsstaten.
3. Följande handlingar ska bifogas ansökan:
 - (a) En kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas.
 - (b) Det intyg som utfärdats av domstol eller behörig myndighet i ursprungsmedlemsstaten med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 46.

Artikel 46
Underlåtenhet att inge intyg

1. Om intyget enligt artikel 45.3 b inte har ingetts, kan domstolen eller den behöriga myndigheten bestämma en tid inom vilken det ska inges, eller godta en likvärdig handling eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in det.
2. Om domstolen eller den behöriga myndigheten begär det, ska en översättning eller translitterering av handlingarna ges in. Översättningen ska göras av en person som är behörig att göra översättningar i någon av medlemsstaterna.

Artikel 47
Verkställbarhetsförklaring

Domen ska förklaras vara verkställbar omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 45 utan någon förnyad prövning enligt artikel 37. I detta skede av förfarandet ska motparten inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

Artikel 48
Underrättelse om beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring

1. Sökanden ska snarast och i enlighet med det förfarande som anges i lagen i den verkställande medlemsstaten underrättas om det beslut som har meddelats med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring.
2. Den part mot vilken verkställighet begärs ska delges verkställbarhetsförklaringen tillsammans med beslutet, såvida inte detta redan delgivits denna part.

Artikel 49
Överklagande av beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring

1. Var och en av parterna får överklaga beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring.
2. Överklagandet ska göras vid den domstol som den berörda medlemsstaten har meddelat till kommissionen enligt artikel 64.

3. Överklagandet ska handläggas i enlighet med de bestämmelser som gäller för kontradiktoriska förfaranden.
4. Om den part mot vilken verkställighet begärs underlåter att inställa sig vid den domstol som handlägger överklagandet, ska artikel 16 tillämpas även om den part mot vilken verkställighet begärs inte har domicil i en medlemsstat.
5. Överklagande av en verkställbarhetsförklaring ska göras inom 30 dagar efter delgivningen av denna. Om den part mot vilken verkställighet begärs har domicil i en annan medlemsstat än den där verkställbarhetsförklaringen meddelades, ska fristen för ett överklagande vara 60 dagar och löpa från den dag då beslutet delgavs honom eller henne, antingen personligen eller i hans eller hennes bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

Artikel 50

Talan mot avgörandet med anledning av ansökan om ändring

Mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändringen har sökts får talan föras endast genom det förfarande som den berörda medlemsstaten har meddelat till kommissionen i enlighet med artikel 64.

Artikel 51

Avslag på en ansökan om verkställbarhetsförklaring eller upphävande av verkställbarhetsförklaringen

Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 49 eller 50 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artikel 37. Den ska meddela sitt avgörande utan dröjsmål.

Artikel 52

Vilandeförklaring av mål

Den domstol som handlägger verkställighetsfrågan efter det att ändring har sökts enligt artikel 49 eller 50 ska på begäran av motparten låta handläggningen av målet vila, om verkställigheten av avgörandet i ursprungsmedlemsstaten skjuts upp på grund av att talan mot domen har förts.

Artikel 53

Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder

1. Om en dom ska erkännas i enlighet med detta kapitel, ska ingenting hindra sökanden från att begära interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, enligt lagen i den verkställande medlemsstaten, utan att det krävs någon verkställbarhetsförklaring enligt artikel 47.
2. En verkställighetsförklaring ska enligt lag automatiskt medföra att säkerhetsåtgärder får vidtas.
3. Så länge den i artikel 49.5 angivna fristen för att söka ändring av verkställighetsförklaringen inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av att ändring sökts, får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot egendom som tillhör den part mot vilken verkställighet begärs.

Artikel 54
Partiell verkställbarhet

1. Om en dom omfattar flera yrkanden och verkställbarhetsförklaringen inte kan meddelas för domen i dess helhet, ska domstolen eller den behöriga myndigheten meddela den i fråga om ett eller flera av dem.
2. Sökanden kan begära en verkställbarhetsförklaring som är begränsad till delar av en dom.

Artikel 55
Rättshjälp

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, ska han vid en eventuell ansökan om verkställighetsförklaring vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i verkställighetsmedlemsstaten .

Artikel 56
Ingen säkerhet, borgen eller deposition

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den part som i en medlemsstat ger in en ansökan om erkännande, verkställbarhet eller verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, på den grunden att denne är utländsk medborgare eller inte har domicil eller hemvist i den verkställande medlemsstaten.

Artikel 57
Ingen avgift eller skatt

Ingen avgift eller skatt som är beräknad efter tvisteföremålets värde får tas ut i den verkställande medlemsstaten vid ett förfarande som avser en verkställbarhetsförklaring.

Kapitel V

Officiella handlingar och inför domstol ingångna förlikningar

Artikel 58
Godkännande av officiella handlingar

1. En officiell handling som har fastställts i en medlemsstat ska ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som den har i ursprungsmedlemsstaten eller ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt, under förutsättning att detta inte uppenbarligen strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den berörda medlemsstaten.

En person som önskar använda sig av en officiell handling i en annan medlemsstat får begära att den utfärdande myndigheten i ursprungsmedlemsstaten fyller i det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2 och anger den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstaten.
2. En klagan över en officiell handlingens äkthet, ska göras vid domstol i ursprungsmedlemsstaten och avgöras enligt den statens lagstiftning. En officiell handling som omfattas av klagomålet ska inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat innan klagomålet har avgjorts vid den behöriga domstolen.

3. Alla klagomål som gäller rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som upptagits i en officiell handling ska göras vid de domstolar som är behöriga enligt denna förordning och ska avgöras i enlighet med tillämplig lag enligt kapitel III. Den officiella handling som omfattas av ett klagomål ska inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten i den relevanta frågan innan klagomålet har avgjorts vid den behöriga domstolen.
4. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är avhängig av en prejudiciell fråga rörande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som registrerats i en officiell handling i frågor rörande förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap ska den domstolen ha behörighet att avgöra frågan.

Artikel 59

Officiella handlingars verkställbarhet

1. En officiell handling som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska efter ansökan från en berörd part förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artiklarna 44–57.
2. Vid tillämpningen av artikel 45.3 b ska den myndighet som har upprättat den officiella handlingen efter ansökan från en berörd part utfärda ett intyg med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.
3. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs i enlighet med artikel 49 eller artikel 50 ska vägra att utfärda eller återkalla en verkställbarhetsförklaring endast om verkställighet av den officiella handlingen uppenbarligen strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den verkställande medlemsstaten.

Artikel 60

Verkställbarhet av förlikningar inför domstol

1. En förlikning som ingåtts inför domstol och som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska efter ansökan från en berörd part i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artiklarna 44–57 förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat.
2. Vid tillämpning av artikel 45.3 b ska den domstol som godkände förlikningen eller inför vilken den ingicks efter ansökan från en berörd part utfärda ett intyg med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.
3. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs i enlighet med artikel 49 eller artikel 50 ska vägra att utfärda eller återkalla en verkställbarhetsförklaring endast om verkställighet av förlikningen inför domstol uppenbarligen strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den verkställande medlemsstaten.

Kapitel VI

Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 61

Legalisering eller annat liknande förfarande

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas med avseende på handlingar som har utfärdats i en medlemsstat inom ramen för denna förordning.

Artikel 62

Förhållandet till gällande internationella konventioner

1. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av de bilaterala och multilaterala konventioner som en eller flera medlemsstater är part i när denna förordning antas och som gäller frågor som omfattas av denna förordning, utan att detta påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt artikel 351 i fördraget.
2. Utan hinder av punkt 1 ska denna förordning ha företräde i förbindelserna mellan medlemsstaterna framför konventioner och avtal om frågor som regleras i denna förordning och som medlemsstaterna är parter i.

Artikel 63

Information som gjorts tillgänglig för allmänheten

Medlemsstaterna ska, i syfte att göra informationen tillgänglig för allmänheten inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, förse kommissionen med en kort sammanfattning av sin nationella lagstiftning och de nationella förfarandena rörande de förmögenhetsrättsliga verkningarna av registrerade partnerskap, inbegripet information om vilken typ av myndighet som har behörighet i sådana frågor och om den rättsverkan i förhållande till tredje part som avses i artikel 28.

Medlemsstaterna ska fortlöpande uppdatera denna information.

Artikel 64

Information om kontaktuppgifter och förfaranden

1. Senast den ...* ska medlemsstaterna meddela kommissionen
 - (a) de domstolar eller myndigheter som har behörighet att handlägga ansökningar om verkställbarhetsförklaring i enlighet med artikel 44.1 och överklaganden av beslut med anledning av sådana ansökningar i enlighet med artikel 49.2,
 - (b) de förfaranden som avses i artikel 50 för talan mot en sådan dom som meddelas med anledning av ett överklagande.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om eventuella senare ändringar av denna information.

2. Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra de uppgifter som meddelas enligt punkt 1, med undantag av adresser och andra kontaktuppgifter för de domstolar och myndigheter som avses i punkt 1 a.
3. Kommissionen ska göra all den information som meddelas enligt punkt 1 tillgänglig för allmänheten på annat lämpligt sätt, framför allt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område.

*

EUT: ange datum: 9 månader före den dag då förordningen börjar tillämpas.

Artikel 65

Upprättande och senare ändringar av den förteckning som innehåller den information som avses i artikel 2.3

1. Kommissionen ska på grundval av underrättelserna från medlemsstaterna upprätta den förteckning över andra myndigheter och rättstillämpare som avses i artikel 3.2.
2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om alla senare ändringar av informationen som denna förteckning innehåller. Kommissionen ska ändra förteckningen i enlighet därmed.
3. Kommissionen ska offentliggöra förteckningen och alla senare ändringar i *Europeiska unionens officiella tidning*.
4. Kommissionen ska på varje annat lämpligt sätt offentliggöra alla upplysningar som anmälts i enlighet med punkterna 1 och 2, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område.

Artikel 66

Upprättande och senare ändringar av de intyg och formulär som avses i artiklarna 45.3 b, 58, 59 och 60

Kommissionen ska anta genomförandeakter om upprättande och senare ändringar av de intyg och formulär som avses i artiklarna 45.3 b, 58, 59 och 60. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.

Artikel 67

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 68

Översynsklausul

1. Senast åtta år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas och därefter vart femte år ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av denna förordning. Rapporten ska vid behov åtföljas av förslag till ändringar av förordningen.
2. Senast fem år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas ska kommissionen lägga fram en rapport om tillämpningen av artiklarna 9 och 38 i denna förordning för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Denna rapport ska särskilt utvärdera i vilken omfattning dessa artiklar har säkerställt tillgången till rättslig prövning.
3. För detta ändamål ska medlemsstaterna meddela kommissionen relevanta uppgifter om sina domstolars tillämpning av denna förordning.

Artikel 69
Övergångsbestämmelser

1. Om inte annat följer av punkterna 2 och 3 ska denna förordning endast tillämpas på rättsliga förfaranden som har inletts, på officiella handlingar som har upprättats eller registrerats och på förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts den dag då denna förordning börjar tillämpas eller därefter.
2. Om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inleddes före den dag då denna förordning börjar tillämpas ska emellertid domar som meddelas efter denna dag erkännas och verkställas i enlighet med kapitel IV, så länge de behörighetsregler som tillämpas är förenliga med dem som fastställs i kapitel II.
3. Bestämmelserna i kapitel III ska endast tillämpas på partner som registrerar sitt partnerskap eller valt tillämplig lag för de förmögenhetsrättsliga verkningarna av det registrerade partnerskapet efter den dag då denna förordning börjar tillämpas.

Artikel 70
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den ...³⁰, med undantag för artiklarna 63 och 64, som ska tillämpas från och med den ...³¹, och artiklarna 65, 66 och 67, som ska tillämpas från och med den³²

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla deltagande medlemsstater i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den
På rådets vägnar

Ordförande

³⁰ Två och ett halvt år efter dess ikraftträdande.

³¹ Nio månader före den dag då denna förordning börjar tillämpas.

³² Dagen efter ikraftträdandet av denna förordning.